

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	ix
KİMYA NEDİR?	xiii
1. BÖLÜM	
MADDE VE ENERJİ	
1.1. MADDE	1
1.2. MADDELERİN SINIFLANDIRILMASI	1
1.2.1. Saf Maddeler	10
1.2.2. Karışımlar	11
1.3. MADDENİN HALLERİ	12
1.4. MADDENİN YAPISI	14
1.4.1. Maddenin Tanecikli Yapısı	14
1.4.2. Maddenin Boşluklu Yapısı	17
1.4.3. Maddenin Hareketli Yapısı	18
1.4.4. Maddelerin Tanecikli, Boşluklu ve Hareketli Yapı Modeli	20
1.5. ENERJİ	20
1.6. ISI	26
1.7. SICAKLIK	26
1.8. SICAKLIK ÖLÇÜMÜ	29
SORULAR	30

---

2. BÖLÜM	MADDEDEKİ DEĞİŞMELER	
2.1.	FİZİKSEL DEĞİŞMELER	35
2.1.1.	Katı Hal ve Erime	36
2.1.2.	Sıvı Hal, Buharlaşıma ve Kaynama	38
2.2.	KİMYASAL DEĞİŞMELER	42
2.2.1.	Madde Karışımlarının Isıtılması ve Kimyasal Değişmeler	44
2.2.2.	Bileşiklerin Elektrik Enerjisiyle Elementlerine Dönüşmesi ve Kimyasal Değişme	46
	SORULAR	47
3. BÖLÜM	ELEMENTLER, ATOMLAR VE İYONLAR	
3.1.	ELEMENTLER	51
3.1.1.	Elementlerin Sembolleri	52
3.2.	ELEMENTLERİN DOĞADA BULUNUŞLARI	54
3.3.	DALTON'UN ATOM TEORİSİ VE ATOM	57
3.4.	ATOMUN YAPISIYLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR	58
3.4.1.	Atomdaki Çekim Kuvvetleri	64
3.4.2.	İzotoplar	66
3.5.	ELEMENTLERİN PERİYODİK TABLOSU	68
3.6.	ATOMLARDAN İYON OLUŞUMU VE İYON	71
3.7.	ATOMLARIN BAĞIL KÜTLELERİ VE MOL KAVRAMI	73
	SORULAR	76
4. BÖLÜM	KİMYASAL BAĞ VE BİLEŞİKLER	
4.1.	KİMYASAL BAĞ	79
4.2.	ATOMLAR NEDEN KİMYASAL BAĞ YAPAR?	81
4.3.	ELEMENTLERİN KİMYASAL BAĞ OLUŞTURMA ÖZELLİKLERİ VE REAKTİVİTE EKSİKLİĞİ	82
4.4.	KİMYASAL BAĞ ÇEŞİTLERİ	86

4.4.1.	Kovalent Bağ	87
4.4.2.	İyonik Bağ	88
4.4.3.	Polar Kovalent Bağ	92
4.5.	İKİ ATOM ARASINDA İKİ VEYA DAHA ÇOK BAĞIN OLUŞMASI ..	96
4.6.	BAĞ KUVVETİ	97
4.7.	BİLEŞİK FORMÜLLERİ	98
4.8.	MOLEKÜL KÜTLESİ VE FORMÜL KÜTLESİ	99
	SORULAR	102

5. BÖLÜM TANECİKLERİN BİR ARAYA GELMESİ ve MADDELERİN BÜTÜNSEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.	ATOMİK ÖRGÜLER	105
5.1.1.	Van der Waals Kuvvetlerinin Etkili Olduğu Atomik Örgüler	105
5.1.2.	Metalik Bağın Etkili Olduğu Atomik Örgüler - Metalik Örgüler	107
5.1.3.	Kovalent Bağlı Atomik Örgüler – Makro Moleküler Örgüler	108
5.2.	MOLEKÜLER ÖRGÜLER	109
5.2.1.	Dipol-Dipol Etkileşmesi	110
5.2.2.	Hidrojen Bağı	111
5.3.	İYONİK ÖRGÜLER	113
5.3.1.	İyonlar Arası Çekim Kuvvetleri	115
5.4.	JEOLOJİK YAPILAR, KAYALAR VE MİNERALLER	116
5.4.1.	Mineraller	117
5.4.2.	Minerallerin Yapıları	118
5.4.3.	Kristal Sistemleri	120
	SORULAR	122

6. BÖLÜM**KİMYASAL REAKSİYONLAR**

6.1.	BİR KİMYASAL REAKSİYONUN OLDUĞU NASIL ANLAŞILIR? ...	125
6.2.	KİMYASAL REAKSİYONLARIN KİMYASAL EŞİTLİKLERLE GÖSTERİLMESİ VE KİMYASAL EŞİTLİKLERİN DENKLEŞTİRİLMESİ	126
6.3.	KİMYASAL REAKSİYONLARDA ENERJİ DEĞİŞİMLERİ	130
6.3.1.	Bağ Enerjileri	131
6.3.2.	Aktivasyon Enerjisi	132
6.4.	KİMYASAL REAKSİYONLARIN HIZLARI	133
6.4.1.	Reaksiyon Hızlarının Ölçülmesi	134
6.4.2.	Reaksiyon Hızını Etkileyen Faktörler	138
6.5.	ÇARPIŞMA TEORİSİ VE REAKSİYONLARIN HIZ İFADELERİ	143
6.5.1.	Çarpışma Teorisine Dayanarak Kimyasal Reaksiyonların İlerleyişlerinin Açıklanması	145
6.5.2.	Kimyasal Reaksiyonların Hız İfadeleri	146
6.6.	TERSİNİR REAKSİYONLAR VE KİMYASAL DENGE	148
6.6.1.	Dengeyi Etkileyen Faktörler	154
	SORULAR	156

7. BÖLÜM**SULU ÇÖZELTİLER ve SULU ÇÖZELTİLERDEKİ REAKSİYONLAR**

7.1.	SUYUN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ	161
7.2.	SUYUN İYONİK ÖRGÜLERE ETKİSİ VE SUDA ÇÖZÜNME OLGUSU	162
7.3.	SULU ÇÖZELTİLERDEKİ REAKSİYONLAR	164
7.3.1.	İyonik Bileşiklerin Suda Çözünmesi	164
7.3.2.	Çözünürlük Kuralları	165
7.4.	SULU ÇÖZELTİLERDE GERÇEKLEŞEN REAKSİYONLAR İÇİN NET İYONİK EŞİTLİKLERİN YAZILMASI	167
7.5.	SU KİRLİLİĞİ VE SUYU KİRLETEN KİRLİLİK KAYNAKLARI	168
7.5.1.	Suyu Kirleten Kirlilik Kaynakları	168

SORULAR	170
---------------	-----

8. BÖLÜM ASİTLİK – BAZLIK ve NÖTRLEŞME REAKSİYOLARI

8.1. PROTON ALIŞVERİŞİ: ASİTLER VE BAZLAR	173
8.2. ASİTLİK VE BAZLIK KUVVETİ	178
8.3. ASİT VE BAZ OLARAK SU	179
8.4. pH ÖLÇEĞİ	181
8.5. KUVVETLİ ASİT ÇÖZELTİLERİNİN pH SININ HESAPLANMASI ...	182
8.6. NÖTRALLEŞME REAKSİYONLARI	183
8.6.1. Metal Oksitlerin, Metal Hidroksitlerin ve Metal Karbonatların Asitlerle Reaksiyonları	184
SORULAR	186

9. BÖLÜM METALLERİN SU VE ASİTLERLE REAKSİYONLARI

9.1. METALLERİN SOĞUK SUDAKİ DAVRANIŞLARI	189
9.2. METALLERİN SU BUHARI İÇİNDEKİ DAVRANIŞLARI	190
9.3. METALLERİN SEYRELTİK ASİTLERE KARŞI DAVRANIŞLARI	191
9.4. METALLERİN DERİŞİK ASİTLERE KARŞI DAVRANIŞLARI	192
9.5. METALLERİN REAKTİVİTE SIRASI VE ELEKTROKİMYASAL SERİ	194
9.5.1. Metallerin bileşiklerinin reaktiviteleri	195
9.6. METALİN KRİSTAL ÖRGÜSÜNÜN SU VE ASİTLERLE ETKİLEŞİMİ	196
9.7. ELEKTROLİZ	198
9.7.1. Elektrolitler	199
9.7.2. İyonların Hareketi	200
9.8. ELEKTROT REAKSİYONLARI	202
9.8.1. Erimiş Tuzların Reaksiyonları	202

9.8.2.	Sulu çözeltilerin reaksiyonları	203
9.9.	BAZI ELEKTROLİZ ÖRNEKLERİ	206
9.10.	PİLLER	
	SORULAR	211

10. BÖLÜM İNDİRGENME ve YÜKSELTGENME REAKSİYONLARI

10.1.	İNDİRGENME VE YÜKSELTGENME	216
10.2.	YÜKSELTGENME SAYISI VE HESABI	218
10.3.	REDOKS REAKSİYONLARININ TANINMASI VE DENKLEŞTİRİLMESİ.....	220
10.3.1.	Asidik Çözeltide Gerçekleşen Yükseltgenme-İndirgenme Reaksiyonlarının Yarı Reaksiyon Yöntemi Kullanılarak Denkleştirilmesi	221
10.3.2.	Bazik Çözeltide Gerçekleşen Yükseltgenme - İndirgenme Reaksiyonlarının Yarı Reaksiyon Yöntemi Kullanılarak Denkleştirilmesi	222
10.4.	YÜKSELTGEN VE İNDİRGEN MADDELER	224
10.5.	İNDİRGENME-YÜKSELTGENME REAKSİYONLARI BAŞLIĞI ALTINDA TOPLANABİLECEK REAKSİYON ÇEŞİTLERİ	225
10.5.1.	Yanma Reaksiyonları	226
10.5.2.	Sentez Reaksiyonları	226
10.5.3.	Ayrışma Reaksiyonları	227
10.6.	KİMYASAL REAKSİYONLARIN SINIFLANDIRILMASI	227
	SORULAR	228
	KAYNAKÇA	231
	İNDEKS	235